

Tienermeisjes zijn niet te vatten

THEATER VOORJAARSOFFER

Door Maas theater en dans Regie Moniek Merkx **Leeftijd** 12+ **Gezien** 31/1, Rotterdam **Te zien** 9-12/2 en 9-13/3 De Krakerling, 5/4 Bijlmer Parktheater

★★★★☆

Ze kunnen grillig en onhebbelijk zijn, wispelturig en manipulatief, giechelig, wiebelig en poeslief. Tienermeisjes hebben iets ondoorgroendelijks: voor de buitenwereld, maar ook voor elkaar. Hun levens zijn doortrokken van geheimzinnigheden waarover slechts fluisterend en in codetaal met leeftijdgenoten wordt gesproken. Hun slappe lach kan hysterisch zijn, hun huilbuien als een oceaan zo groot. Tienermeisjes vormen een front tegen de volwassenen om hen heen, maar hun eeuwige vriendschappen zijn vaak minder hecht dan ze zelf geloven. Ze zweven elkaar trouw, maar verbreken die geloften in een ademtocht. Lotsverbondenheid en afkeer liggen dicht bij elkaar. Wie er vandaag nog bij hoort, ligt er morgen uit, en diepe genegenheid kan in een ogenblik omslaan in giftige jaloezie.

De kracht en geheimen van meisjes zijn veel moeilijker te benoemen dan bij jongens, ontdekte regisseur Moniek Merkx, die met *Staal* eerder een voorstelling maakte over zeven stoere jongens op de grens naar volwassenheid. Met *Voorjaarsoffer* is het nu de beurt aan de meisjes. Bij haar eigen Rotterdamse jeugdgezelschap Maas theater en dans bracht Merkx acht jonge actrices samen in een theatrale happening voor pubers die het midden houdt tussen een performance, een choreografie en een montagevoorstelling. Op basis van improvisatie en gesprekken met de spelers kwam *Voorjaarsoffer* tot stand. Popsterren vormden een inspiratiebron, maar ook mythische godinnen, oermoeders, Bollywoodfilms. Alle soorten vrouwbeelden en rolmodellen werden doorgenomen, afgetast, verworpen of, soms, in de voorstelling geïncorporeerd.

Het begint allemaal met catwalkmarcheren. Marcheren ja, want schrijden kun je het ritmische gestamp van de acht meisjes over de ovaalvormige rand op de bonkende soundscape van Joop van Brakel – de oorspronkelijke

muziek van Stravinsky's *Sacre du printemps* mocht niet worden gebruikt – moeilijk noemen. Binnen die rand is hun arena, waarin ze het volgende uur de onderlinge rangorde zullen bepalen en de verschillende stadia naar volwassenheid zullen doorlopen. Daarbuiten zit het publiek. De bankjes staan dicht op het speelveld, je onttrekken aan wat zich daar afspeelt is onmogelijk.

Qua vorm doet *Voorjaarsoffer* denken aan *Mamma*, de eveneens in een arena geplaatste performance van Alexandra Broeder vorig seizoen, waarin ook een samenkittende groep tienermeisjes centraal stond. Alleen ging het in die voorstelling om de symbiotische band tussen moeders en dochters; bij Merkx verhouden de meisjes zich alleen tot elkaar. Er komen wel jongens in *Voorjaarsoffer* voor – een prachtige ophitsende rol vol bravoure van onder anderen actrice Nastaran Razawi Khorasani – maar ook dan draait het om de reactie van de meisjes. Die huilen en lachen. Ze pronken met hun uiterlijk en worstelen met hun innerlijk. Ze bewegen zich in repetitieve patronen, de hormonale chaos binnenin als enig kompas.

De beelden die Merkx presenteert, zijn associatief en hebben soms een bijna bedwelmend effect. Zo mooi als de meisjes zijn in hun zelfverzekerde poses, zo lelijk zijn ze in hun onmachtige strijd met zichzelf. Daar komt bloed aan te pas en spuug en andere smerigheid. Onbehaaglijk is het en tegelijk onontkoombaar. *Voorjaarsoffer* kent weinig woorden en daarin schuilt de kracht. De voorstelling is net zo ondoorgroendelijk als de tienermeisjes die ze thematiseert.

Joukje Akveld

PS14

